

Asia

OSA; EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu teksti)

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 37/2016 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Vastaanottodirektiiviä koskevan ehdotuksen käsittely alkoi neuvoston turvapaikkatyöryhmässä 29.9.2016. Nykyinen puheenjohtajavaltio Malta on laatinut keskustelujen pohjalta kompromissiversioita, joita on käsitelty turvapaikkatyöryhmässä keväällä ja kesällä 2017. Koska Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää koskeviin ehdotuksiin sisältyy toisiinsa yhteydessä olevia kysymyksiä, on niitä tarkasteltu Maltan puheenjohtajuuskaudella horisontaalisesti yhdessä. Tätä tarkastelutapaa on sovellettu artikloihin, jotka koskevat sosioekonomisia oikeuksia, takeita erityistarpeita omaaville henkilöille sekä edelleen liikkumisen rajoittamista. Tarkastelutapa on mahdollistanut keskeisten ongelmakysymysten käsittelyn laaja-alaisesti.

Kesäkuun oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa saatiin neuvottelujen etenemisestä edistymisraportti, jonka mukaan useiden ehdotuksen kohtien käsittelyssä on edistytty. Muutamat arkaluonteiset kysymykset ovat kuitenkin yhä avoinna. Näitä ovat säännökset, jotka koskevat turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille, sekä toimenpiteet edelleen liikkumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin asuinpaikan osoittaminen, säilöönotto ja aineellisten vastaanotto-olosuhteiden rajoittaminen ja peruuttaminen. Edistyminen riippuu myös siitä, miten muiden Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää koskevien ehdotusten neuvottelut etenevät.

Suomen kanta

Kansainvälistä suojelua hakevien laajamittainen ja hallitsematon saapuminen EU:n alueelle on kuormittanut sekä jäsenvaltioiden että koko unionin yhteistä turvapaikkajärjestelmää. EU:ssa on jo pitkään pyritty yhteisen turvapaikkapolitiikan luomiseen ja muuttovirtojen hallintaan. Jäsenvaltioiden järjestelmät eroavat edelleen merkittävästi toisistaan. Tarvitaan tehokkaampia yhteisiä ratkaisuja.

Ehdotuksella vastaanottodirektiiviksi on merkittäviä liittymäkohtia muihin yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamista koskeviin säädösehdotuksiin. Suomi pitää tärkeänä

sitä, että asiaan kiinnitetään huomiota ehdotuksia käsiteltäessä, ja että lopputuloksena syntyy johdonmukainen ja ristiriidaton kokonaisuus.

Edelleen liikkumisen vähentäminen

Turvapaikanhakijoiden edelleen liikkumisen vähentäminen on turvapaikkajärjestelmän uudistamisen keskeisimpiä tavoitteita. Vastuuvaltion määrittämistä koskevan Dublin-asetuksen tehokkaan soveltamisen kannalta on välttämätöntä, että mahdollisuus turvapaikanhakijoiden liikkuvuutta rajaaviin toimenpiteisiin on olemassa.

Lähtökohtana turvaamistoimia käytettäessä tulee aina olla säilöönottoa lievempien turvaamistoimien, kuten ilmoittautumis- ja asumisvelvoitteiden hyödyntäminen. Säilöönotto tulee kyseeseen vasta viimesijaisena keinona. Hakija on toisaalta voitava ottaa säilöön, jos asumisvelvoitteen ei katsota olevan riittävä turvaamistoimi.

Edustajajärjestelmän kehittäminen

Suomi tukee ilman huoltajaa olevien lasten edustajajärjestelmää koskevien säännösten yhdenmukaistamista. Suomen tavoitteena on selkeä järjestelmä, jossa lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon. Edustajan on kyettävä hoitamaan tehtävänsä asianmukaisella tavalla, ja tämän tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää, että edustettavien määrä edustajaa kohden ei ole liian suuri. Määrällisten rajoitusten asettaminen EU-tasolla ei ole tarkoituksenmukaista, vaan määrät tulisi voida määritellä kansallisesti ja tilannekohtaista arviota hyödyntäen. Terminologia sekä edustajan tehtävät ja toimivalta on määriteltävä selkeästi. Edustajien toiminnan valvonnan järjestäminen on yhtälailla kannatettavaa. Edustajan nimittämistä koskevan määräajan on oltava kohtuullinen, jotta edustajamääräyksen saaminen käräjäoikeudelta on se puitteissa mahdollista, ottaen kuitenkin huomioon lapsen etu, joka edellyttää edustajan määräämistä mahdollisimman nopeasti.

Hakijoiden taloudellisen omatoimisuuden ja kotoutumismahdollisuuksien lisääminen

Suomi kannattaa pyrkimyksiä yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden välillä hakijoiden pääsyä työmarkkinoille. Näin voidaan osaltaan ehkäistä hakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. On perusteltua, että pääsyä työmarkkinoille ei ole ainakaan tilanteissa, joissa hakemus käsitellään nopeutetussa menettelyssä.

Suomi suhtautuu myönteisesti siihen, että hakijoita, joilla on pääsy työmarkkinoille, kohdellaan yhdenvertaisesti omien kansalaisten kanssa työelämän oikeuksien sekä koulutukseen ja tutkintojen tunnustamismenettelyihin pääsyn osalta, ja että ansiotyössä olevien osalta yhdenvertainen kohtelu kattaa sosiaaliturvan siten, että jäsenvaltiolla on mahdollisuus rajoittaa yhdenvertaista kohtelua direktiivissä tarkemmin määritellyillä sosiaaliturvan aloilla.

Perheenjäsenen määritelmä

Suomi on kannanmuodostuksessaan lähtenyt siitä, että perheenjäsenen määritelmän tulee säilyä ennallaan ja että perheen tulee olla muodostettu alkuperämaassa. Suomi voi kuitenkin vastaanottodirektiivin puitteissa hyväksyä myös sen, että perheenjäsenen määritelmä kattaa kauttakulkumaissa muodostetut perheet.

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotuksen tavoitteena on vähentää hakijoiden edelleen liikkumista, yhdenmukaistaa vastaanotto-olosuhteita unionin alueella sekä lisätä hakijoiden taloudellista omatoimisuutta ja mahdollisia kotoutumismahdollisuuksia. Ehdotus vastaanottodirektiiviksi rakentuu nykyisen vastaanottodirektiivin pohjalle.

Edelleen liikkumisen vähentäminen

Komission ehdotukseen sisältyy uusi peruste säilöönnotolle. Sen mukaan hakija voidaan ottaa säilöön, jos hän ei ole noudattanut tietyssä paikassa asumista koskevaa velvoitettaan ja on olemassa pakenemisen vaara. Neuvoston työryhmässä on käyty keskustelua uuden perusteen tulkinnasta ja sen suhteesta asumisvelvoitteeseen ja muihin säilöönnotto-perusteisiin.

Edustajajärjestelmän kehittäminen

Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden on asetettava edunvalvoja (guardian) viimeistään viiden työpäivän kuluessa siitä, kun ilman huoltajaa oleva alaikäinen tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen. Puheenjohtajavaltio Malta on neuvoston työryhmäkeskustelujen perusteella esittänyt, että ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle nimettäisiin tilapäinen edustaja (temporary representative) 48 tunnin kuluessa ja edustaja (representative) 15 työpäivän kuluessa hakemuksen tekemisestä.

Jäsenvaltioiden on komission ehdotuksen mukaan varmistettava, että edunvalvojaa ei aseteta vastuuseen suhteettoman suuresta määrästä ilman huoltajaa olevia alaikäisiä samanaikaisesti. Sopiva määrä jää kuitenkin jäsenvaltioiden harkintaan komissioltta neuvoston työryhmäkesittelyn yhteydessä saatujen selvitysten perusteella.

Jäsenvaltioiden on komission ehdotuksen mukaan nimitettävä yhteisöjä tai henkilöitä, joiden vastuulla on valvoa, että edunvalvojat hoitavat tehtävänsä tyydyttävällä tavalla.

Neuvoston työryhmässä on käyty keskustelua terminologiasta edunvalvoja vs. edustaja ja niihin liittyen tehtävistä/toimivallasta. Käytännöt vaihtelevat jäsenvaltioiden välillä. Työryhmäkeskusteluihin pohjautuen Malta on käyttänyt viimeisimmissä kompromissiesityksissään käsitteen edunvalvoja sijaan voimassaolevan direktiivin mukaista käsitettä edustaja.

Ilman huoltajaa olevien lasten edustajajärjestelmää koskevia säännöksiä sisältyy vastaanottodirektiivin lisäksi myös komission ehdotuksiin Dublin-asetukseksi, menettelyasetukseksi ja määritelmäasetukseksi, mikä on aiheuttanut keskustelua neuvoston työryhmätasolla. Eri säädösten mukaisia tehtäviä hoitamaan voidaan kuitenkin nimittää sama henkilö.

Hakijoiden taloudellisen omatoimisuuden ja kotoutumismahdollisuuksien lisääminen

Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijat pääsevät työmarkkinoille viimeistään kuuden kuukauden kuluttua kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämispäivästä. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksessa aikaa on pidennetty siten, että pääsy työmarkkinoille on sallittava viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa, mikä mahdollistaa sekin Suomen nykyisen lainsäädännön soveltamisen. Alustavien tietojen mukaan Euroopan parlamentin kanta tulee olemaan se, että pääsy työmarkkinoille on annettava hyvin pian hakemuksen jättämisen jälkeen.

Komission ehdotuksen mukaan pääsyä työmarkkinoille ei myönnetä niille hakijoille, joiden hakemukset käsitellään nopeutetussa menettelyssä.

Komission ehdotuksessa edellytetään, että hakijoita kohdellaan yhdenvertaisesti oman maan kansalaisten kanssa työelämän oikeuksien sekä koulutukseen ja tutkintojen tunnustamismenettelyihin pääsyn osalta. Puheenjohtajavaltio on neuvoston työryhmäkeskustelujen pohjalta täsmentänyt säännöstä siten, että yhdenvertainen kohtelu koskee vain niitä hakijoita, joilla on pääsy työmarkkinoille.

Yhdenvertainen kohtelu ulotetaan komission ehdotuksessa koskemaan myös sosiaaliturvan aloja sellaisina kuin ne määritellään asetuksessa (EY) N:o 883/2004 (ns. sosiaaliturvan koordinaatioasetus), mutta jäsenvaltio voi jättää yhdenvertaisen kohtelun ulkopuolelle perhe-etuudet ja työttömyysetuudet. Neuvoston työryhmäkeskustelujen myötä puheenjohtajavaltio on tarkentanut yhdenvertaisen kohtelun kohderyhmää siten, että se kattaa vain ansiotyössä olevat hakijat. Puheenjohtajavaltion ehdotuksen mukaan perhe-etuuksien ja työttömyysetuuksien jättäminen yhdenvertaisen kohtelun ulkopuolelle edellyttää, että hakija ei ole suorittanut näihin etuuksiin liittyviä vakuutusmaksuja.

Perheenjäsenen määritelmä

Komission ehdotuksen mukaan perheenjäsenen määritelmä kattaisi myös kauttakulku- maissa muodostetut perheet eli perheet, jotka on muodostettu alkuperämaasta lähdön jälkeen mutta ennen jäsenvaltion alueelle saapumista. Tämä kuvastaa tämän päivän muuttoliikkeen todellisuutta, jossa hakijat oleskelevat usein pitkiä aikoja alkuperämaansa ulkopuolella, esimerkiksi pakolaisleireillä, ennen saapumistaan EU:hun. Neuvoston työryhmäkeskustelujen perusteella merkittävä osa jäsenvaltioista vaikuttaisi kannattavan komission ehdotusta ja vastustavan puheenjohtajavaltion kompromissiesitystä, jonka mukaan perheen tulee olla muodostettu alkuperämaassa. Perheenjäsenen määritelmän laajentamista on perusteltu kansainvälisillä ihmisoikeusvelvoitteilla ja oikeudella perheen muodostamiseen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Asiaa on käsitelty U-kirjelmässä, U 37/2016 vp.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Vastuuvaliokunta on kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE). Parlamentti on nimennyt ehdotukselle raportoijan (Sophia in 't Veld, ALDE). Valiokunta on hyväksynyt raporttinsa 25.4.2017.

Kansallinen valmistelu

EU6-jaosto on käsitellyt ehdotusta kokouksissaan, U-jatkokirjelmän osalta 6.4.2017. Kirjallinen menettely EU6-jaosto 13.6. – 16.6.2017. Turvapaikkatyöryhmän kokouksia on valmisteltu poikkihallinnollisesti.

Eduskuntakäsittely

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 25.8.2016 (U 37/2016 vp, HaVL 37/2016 vp).

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Perus- ja ihmisoikeudet

Komission ehdotus kunnioittaa perusoikeuksia ja noudattaa erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnistettuja periaatteita. Ehdotus pyrkii varmistamaan turvapaikanhakijoiden ja heidän perheenjäsentensä ihmisarvon kunnioittamisen ja oikeuden turvaamiseen sekä edistämään perusoikeuskirjan artikloita, jotka koskevat ihmisarvoa, yksityis- ja perhe-elämän suojaa, ilmaisun ja tiedonsaannin vapautta, oikeutta koulutukseen, oikeutta valita ammatti ja oikeutta työskennellä, oikeutta elinkeinonharjoittamiseen, oikeutta turvapaikkaan, syrjimättömyyttä, lapsen oikeuksia, sosiaaliturvaa ja sosiaalihuoltoa sekä terveydenhoitoa.

Turvaamistoimet

Komission ehdotus aiheuttaisi mahdollisesti tarpeen muuttaa ulkomaalaislain turvaamistoimia koskevaa sääntelyä. Ehdotus sisältää uusia perusteita asumisvelvollisuudelle ja uuden säilöönottoperusteen. Kaikista direktiiviehdotukseen sisältyvistä perusteista asumisvelvollisuudelle ja säilöönnotolle olisi säädettävä kansallisesti.

Ehdotukseen sisältyvät säilöönottoa ja asumisvelvollisuutta koskevat säännökset ovat merkityksellisiä erityisesti perustuslain 7 §:n 3 momentin ja 9 §:n kannalta. Perustuslakivaliokunta on aiemmissa kannanotoissaan katsonut, että säilöönottoa on pidettävä perustuslain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuna vapaudenmenetyksenä (PeVL 20/1998 vp, PeVL 45/2014 vp), kun taas asumisvelvollisuus merkitsee perustuslain 9 §:ssä turvautuneen liikkumisvapauden rajoitusta (PeVL 48/2016 vp). Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että liikkumisvapauden ja henkilökohtaisen vapauden rajoitusten tulee olla kussakin yksittäistapauksessa paitsi välttämättömiä myös oikeassa suhteessa saavutettavaan tavoitteeseen nähden. Asumisvelvollisuuden oikeasuhtaisuuden kannalta on merkityksellistä, että laissa säädellään velvollisuuden enimmäiskestosta. Säilöönotto on viimesijainen toimenpide, joka tulee kyseeseen vain, jos muut turvaamistoimet katsotaan yksilöllisen arvioinnin perusteella riittämättömiksi.

Perustuslakivaliokunnan kannanotot huomioiden vaikuttaa perustellulta velvoittaa hakija asumaan tietyssä paikassa direktiiviehdotuksen mukaisissa tilanteissa. Hakijan säilöönottaminen vaikuttaa puolestaan perustellulta tilanteessa, jossa hän ei ole noudattanut hänelle lievämpänä turvaamistoimenasetettua velvoitetta asua tietyssä paikassa ja on olemassa pakenemisen vaara. Valtioneuvoston käsityksen mukaan ehdotettu sääntely ei ole ongelmallinen perustuslain 7 §:n 3 momentin eikä 9 §:n kannalta.

Ilman huoltajaa olevan lapsen edustaminen

Komission ehdotus aiheuttaisi tarpeen muuttaa ilman huoltajaa olevan lapsen edustamista koskevaa sääntelyä ns. vastaanottolaissa (laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta, 746/2011), mikä heijastuisi myös ns. kotouttamislakiin (laki kotoutumisen edistämisestä, 1386/2010), jonka edustajia koskevissa säännöksissä viitataan pitkälti vastaanottolakiin. Tällä hetkellä kansainvälistä suojelua hakevalle lapselle määrätään viivytystä edustaja, jos lapsi on Suomessa ilman huoltajaa tai muuta laillista edustajaa. Siihen asti huoltajalle kuuluvaa puhevaltaa käyttää vastaanottokeskuksen johtaja. Komission ehdotus muuttaisi nykytilaa siten, että edustajan määräämiselle olisi asetettava aikaraja. Nykyisellään lainsäädännössä ei rajoiteta edustettavien määrää, mikä olisi ehdotuksen toteutuessa tarpeen. Edustajien toiminnan valvonnalle olisi niin ikään luotava lainsäädännölliset puitteet.

Turvapaikkajärjestelmän uudistamista koskeviin komission ehdotuksiin sisältyvät ilman huoltajaa olevan lapsen edustamista koskevat säännökset ovat sopusoinnussa sen kehittämistyön kanssa, jota on jo lähdetty tekemään kansallisella tasolla edustajajärjestelmään liittyen. Kehittämistyössä otetaan huomioon tulevan EU-lainsäädännön vaikutus.

Oikeus työntekoon

Komission ehdotuksen mukaan hakijalle ei myönnettäisi pääsyä työmarkkinoille, jos hakemus käsitellään nopeutetussa menettelyssä. Nykyisellään ulkomaalaislaissa ei rajoiteta turvapaikanhakijoiden työnteko-oikeutta näissä tilanteissa. Muutos on perusteltu, kun otetaan huomioon se, että menettelyasetusehdotuksen mukaan hakemus on nopeutetussa menettelyssä ratkaistava pääsääntöisesti kahden kuukauden kuluessa sen jättämisestä.

Oikeus sosiaaliturvaan

Komission ehdotus, jonka mukaan hakijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti omien kansalaisten kanssa sosiaaliturvan alalla, aiheuttaisi tarpeen muuttaa kansallista sosiaaliturvalainsäädäntöä periaatteellisesti merkittävällä tavalla. Turvapaikanhakijoilla ei tällä hetkellä ole oikeutta Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan.

Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksen mukaan yhdenvertainen kohtelu koskisi vain ansiotyössä olevia hakijoita, paitsi että jäsenvaltio voisi rajoittaa yhdenvertaista kohtelua perhe-etuuksien ja työttömyysetuuksien osalta.

Yhdenvertainen kohtelu tarkoittaisi, että henkilö on työeläke- ja tapaturmavakuutettu työskentelynsä aikana kuten nykyisinkin. Kansaneläkelaitoksen hoitaman asumisperusteisen sosiaaliturvan osalta yhdenvertaisen kohtelun toteuttaminen velvoittaisi sairausvakuuttamaan kansainvälistä suojelua hakevat työntekijät.

Direktiivissä tarkoitetun yhdenvertaisen kohtelun alaisuuteen kuuluvat sosiaaliturvan etuudet ovat merkityksellisiä erityisesti perustuslain 19 §:n kannalta. Perusoikeus-uudistuksen yhteydessä perustuslakivaliokunta on katsonut, että perustuslain 19 §:n 2–4 momentissa tarkoitettujen etuuksien saamisen tai määräytymisen perusteeksi perusoikeuksia koskevien yleisten oppien nojalla voidaan lailla asettaa Suomessa työskentely tai asuminen. Tulkintakäytännössään perustuslakivaliokunta on ottanut kantaa asumista koskeviin vaatimuksiin ja katsonut, ettei perusoikeusjärjestelmästä aiheudu yleistä estettä säätää Suomessa asumista koskevia vaatimuksia eri etuuksien saamisedellytyksiin vaikuttavassa lainsäädännössä (PeVL 22/2004 vp) sekä pitänyt hyväksyttävänä lähteä siitä, ettei valtiolla ole yleistä ja ehdotonta velvollisuutta turvata perustuslain 19 §:n 2–4 momentissa tarkoitettuja oikeuksia muille kuin sen alueella tai oikeudenkäyttöpiirissä pysyväisluonteisesti asuville (PeVL 48/2006 vp). Näin ollen ei olisi estettä rajoittaa oikeutta asumisperusteisiin etuuksiin vain ansiotyössä oleviin hakijoihin.

Yhdenvertaisen kohtelun rajoittaminen on merkityksellistä myös perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussääntelyn kannalta. Lailla ei voida mielivaltaisesti asettaa ihmisiä tai ihmisryhmiä toisia edullisempaan tai epäedullisempaan asemaan. Kaikkien ihmisten kaikissa suhteissa samanlaista kohtelua ei kuitenkaan edellytetä, elleivät asiaan vaikuttavat olosuhteet ole samanlaisia. Valtioneuvoston käsityksen mukaan ehdotettu sääntely ei ole ongelmallinen perustuslain 6 §:n kannalta.

Terveydenhuolto

Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava, että hakijat saavat tarpeellisen terveydenhuollon, joka käsittää vähintään kiireellisen terveydenhuollon sekä sairauksien, mukaan lukien vakavien mielenterveyshäiriöiden, kannalta välttämättömän hoidon. Lisäksi jäsenvaltioiden on järjestettävä tarpeellinen lääketieteellinen tai muunlainen hoito, tarvittaessa myös asianmukaiset mielenterveyspalvelut, hakijoille, joilla on erityisiä vastaanottotarpeita.

Ehdotuksen terveydenhuoltoa koskeva säännös velvoittaa jäsenvaltion järjestämään saman laajuista terveydenhuoltoa kuin nykyisen vastaanottodirektiivin mukaan. Säännös ei muuttaisi nykytilaa Suomessa.

Taloudelliset vaikutukset

Edustettavien määrän rajoittaminen ja aikarajan asettaminen edustajan määräämiselle edellyttävät, että viranomaisella on kaikissa oloissa käytettävissään riittävän osaamisen ja valmiuden omaavia edustajaksi soveltuvia henkilöitä. Tämä edellyttäisi nykyistä suuremman edustajarekisteriin kuuluvien henkilöiden valmiuden ylläpitoa ja heidän perehdytyksestään huolehtimista. Tällä voisi olla rajatussa määrin vastaanoton kustannuksia lisäävä vaikutus. Edustajan määrää kärkeäoikeus, jonka tuomiopiirissä sijaitsevan vastaanottokeskuksen asiakkaaksi lapsi on rekisteröity. Ehdotukseen sisältyvien vaatimusten täyttäminen olisi erittäin haastavaa erityisesti tilanteissa, joissa alaikäisten ilman huoltajaa saapuvien määrä kasvaisi nopeasti nykytasosta. Edustajien toiminnan valvonnan järjestämisellä saattaa olla kustannusvaikutuksia.

Turvapaikanhakijoiden alhaisesta työllistymisestä johtuen sosiaaliturvasta aiheutuvien kustannusten arvioidaan jäävän vähäisiksi.

Komission ehdotus aiheuttaisi tarpeen huomioda sisäministeriön vastuulla olevassa turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmässä ne tilanteet, joissa Suomi ei ole vastuussa hakemuksen käsittelystä Dublin-asetuksen mukaan (ns. Dublin-tapaukset) ja joissa hakijalla ei olisi oikeutta kaikkiin direktiivin mukaisiin vastaanotto-olosuhteisiin. Näille henkilöille on kuitenkin turvattava ihmisarvoinen elämä. Jäsenvaltiosta toiseen liikkuvien hakijoiden määrän oletetaan komission ehdotuksen myötä vähenevän. Se, miten edelleen liikkumisen torjunnassa onnistutaan tämän direktiivin ja muiden komission antamien turvapaikkajärjestelmän uudistamiseen tähtäävien säädösehdotusten myötä, heijastuu suoraan vastaanoton kustannuksiin jatkossa.

Rahoituksesta päätetään julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarvion valmistelun yhteydessä. Toimenpiteiden edellyttämä valtion rahoitus toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa tarvittaessa kohdentamalla määrärahoja uudelleen.

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2016) 465 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Berit Kiuru, SM/MMO, puh. 050 399 7868
Päivi Pietarinen, VNK, puh. 050 464 6695
Timo Meling, TEM, puh. 050 396 1137
Joni Rehunen, TEM, puh. 0295 047 394
Marja-Terttu Mäkiranta, STM, puh. 050 500 2894
Viveca Arrhenius, STM, puh. 050 561 3833
Anna Mikander, OKM, puh. 0295 330 213
Ulla-Jill Karlsson, OKM, puh. 0295 330 141

EUTORI-tunnus

EU/2016/1292

Liitteet**Viite**

Asiasanat	jaosto maahanmuutto-, turvapaikka- ja kotouttamisasiat (EU6), kansainvälinen suojelu, turvapaikanhakijat, turvapaikka, pakolaiset
Hoitaa	OM, SM, UM
Tiedoksi	ALR, EUE, OKM, STM, TEM, VM, VNK, VTV
